

II - ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN TOKI ADMINISTRAZIOA

IRURAIZ-GAUNAKO UDALA

2026-2028 aldirako dirulaguntzen plan estrategikoaren onarpena

Udalbatzak, 2026ko irailaren 11n egindako bilkuran, 2026-2028 aldirako Dirulaguntzen Plan Estrategikoa onartu zuen, eta hura ALHAOn, udalaren webgunean eta udaletxeko iragarki-taulan argitaratzea erabaki zuen.

Azilun, 2026ko irailaren 24an

Alkatea

IRATXE DEL BARCO MURUA

2026-2028 ALDIRAKO DIRULAGUNTZEN PLAN ESTRATEGIKOA

HITZAURREA

Iruraiz-Gaunako udalerria Arabako Lurralde Historikoan dago, zehazki Arabako Lautada izeneko eskualdean, aipatutako lurraldearen erdialdean.

Udalerriak 47,13 km²-ko azalera eta 583 biztanle ditu, eta 11 administrazio-batzar biltzen ditu bere lurraldean. Datu horiek biztanle-dentsitate txikiko eta biztanleria sakabanatuko eremu bat erakusten dute, eta horrek areagotu egiten ditu lurraldea Iruraiz-Gaunako Udalaren ikuspegitik kudeatzeko arazoak. Horrenbestez, toki-erakundeak administrazio-batzar horien (lurralde-izaerako toki-erakunde txiki gisa) eta egituratutako gizarte zibilaren laguntza behar du; izan ere, egitura hori gabe ezinezkoa izango litzateke hainbat eginkizun betetzea.

Horretan oinarrituta, Iruraiz-Gaunako Udalak hainbat ardatzetan finkatutako dirulaguntza-eredu bat garatzen du. Ardatz horiek erabat lehentasunezkoztat jotzen dira legezkotasuna betetzeko, honako hauek:

- Euskara (10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa).
- Natura-ingurunea (3/1998 Legea, otsailaren 27koa, Euskal Herriko Ingurugiroa Babesteko Lege Orokorra / 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa / 8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa).
- Kultura eta kirolak (6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena / 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, Euskadiko Kirolarena).
- Gizarte-ongizatea eta garapenerako laguntza.

Ardatz horien garapenak 1990eko hamarkadaren hasieran ekin zion ibilbide apalari, eta azken 20 urteetan pixkanaka garatu dira Iruraiz-Gaunako udalerrian historikoki iraun duten gabeziak neurri batean normalizatzea ekarri duten jarduerak: elebitasunaren, kirol- eta kultura-jardueren, gizarte-ongizatearen eta garapenaren arloetan, bai eta lan-eremu berri batean ere, hau da, hurbileko lehen sektorearen garapenari lotutako ingurumenaren garapenean.

Aurrekoa ikusita, garapen-ildo estrategiko horiekin jarraitzea proposatzen da, herritarren ongizate-mailak beste eremu batzuetakoekin, hala nola hiri-eremuetakoekin, parekatzeko; izan ere, oro har, eremu horietan zerbitzu-eskaintza handiagoa izaten da. Garapenaren denbora-eremuak 2026ko, 2027ko eta 2028ko aurrekontu-ekitaldiak hartuko ditu.

1. SARRERA.

1.1. Aurretiazko gogoetak.

Dirulaguntzen arloan indarrean dagoen legeriaren funtsezko helburua da sustapen-jarduera gisa ezagutu izan den jarduera publikoa legeak berak ezartzen dituen parametroen barruan garatzea, aurretiazko kontrolerako eta ondorengo ebaluaziorako mekanismo egokiak ezarriz, honako oinarritzko helburu hauetan oinarrituta:

Egituratutako gizarte zibilak egiten duen interes publiko eta orokorreko jarduera sustatzea.

Gizarte-kalteberatasuneko egoera jakin batzuetan dauden herritarren gizarte-, lanbide- eta lan-sustapena eta inklusioa bultzatzea, laguntza ekonomikoen bidez.

Horretarako, legeak jarduera hori honako printzipio hauen mende jartzera behartzen du:

- Publizitatea, gardentasuna, lehia, objektibotasuna, berdintasuna eta diskriminaziorik eza.
- Erakunde emaileak ezarritako helburuak betetzeko eraginkortasuna.
- Administrazio-diskrezionalitatearen kontrola.

Era berean, legeak, kudeaketa-elementu eta administrazio publikoen jardueren eraginkortasuna hobetzeko tresna gisa, administrazio bakoitzean dirulaguntzen plan estrategiko bat egiteko beharra ezartzen du. Plan horrek lortu beharreko helburuak eta lortu nahi diren ondorioak aurreikusitako kostuekin eta horien finantzaketarekin lotzea ahalbidetu behar du, dirulaguntzen bidez bete beharreko premia publikoak eskuragarri dauden baliabideetara egokitzeko, eta hori guztia dirulaguntzak eman aurretik.

Azaroaren 17ko 38/2003 Legearen 8.1 artikulua oinarritzkoa da; hortaz, dirulaguntzak eman nahi dituzten udal guztiek beren dirulaguntzen plan estrategikoa onartu behar dute.

Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorrak beste urrats bat dakar sistema ekonomikoa hobetu eta arrazionalizatzeko prozesuan. Legea zuzentzen duen printzipioetako bat gardentasuna da; printzipio horrek, legean antolatzen diren tresnen aniztasun handiarekin batera, zuzenean handitzen ditu dirulaguntzetarako gastu publikoaren kudeaketaren eraginkortasun- eta efizientzia-mailak.

Ildo horretan, dirulaguntzei buruzko informazio handiagoak merkatuan eragina izan dezaketen distorsioak eta interferentziak ezabatzea ahalbidetuko du; gainera, administrazio publikoen jardueren osagarritasuna eta koherentzia erraztuko ditu, edozein gainjartze saihestuz.

Eraginkortasuna hobetzeko, legeriak aurreikusten du dirulaguntzak sortu edo korporazioak irabazi-asmorik gabeko fundazioekin lankidetzat-hitzarmenak egin aurretik dirulaguntzen plan estrategiko bat egitea, dirulaguntzen ordenantza orokorrean aurreikusitako baldintzetan.

1.2. Izaera juridikoa.

Dirulaguntzen plan estrategikoak programazio-izaerako kudeaketa-tresnak dira; ez dute arau-lerrunik, ez dute eragin zuzenik partikularren esparruan, eta haiek onartzeak ez dio administrazioari eskubiderik edo betebeharririk sortzen.

Planaren eraginkortasuna dirulaguntza-ildoen oinarri eta deialdiak onartzearen, zuzeneko dirulaguntzetan hitzarmenak sinatzearen eta ekitaldi bakoitzeko aurrekontu-baliabideen mende dago.

2. DIRULAGUNTZAK EMATEKO PROZEDURA.

Dirulaguntzen ordenantza orokorrean aurreikusitakoaren arabera, Iruraiz-Gaunako Udalak emandako dirulaguntza guztiei zuzenean aplikatuko zaizkie dirulaguntzak eta laguntzak emateko honako prozedura hauek, dirulaguntza mota gisa ezarrita:

- Norgehiagoka-araubidean emandako dirulaguntzak.
- Aurrekontuan aurreikusitako dirulaguntza izendunak.
- Lege-mailako arau batek Iruraiz-Gaunako Udalari ematea edo zenbatekoa ezartzen dizkion dirulaguntzak.

Oro har, dirulaguntzak norgehiagoka-araubidean emango dira. Horrez gain, udal-aurrekontuetan izendun gisa agertzen diren dirulaguntzak zuzeneko laguntza bidez eman ahal izango dira. Dirulaguntzaren izaeragatik, urgentziagatik edo interes publikoagatik beste emakida-prozedura mota bat behar den kasuetan, indarreko legeriaren arabera erabili ahal izango da, dagokion justifikazioa egin ondoren.

Dirulaguntzen oinarrietan arautzen den dirulaguntza-ildo bakoitzari dagokion prozedura jaso beharko da.

3. GAUZATZEKO EPEAK.

Oro har, udal-dirulaguntzek urtebeteko gauzatze-epea izango dute, eta justifikazioaren ondorioetarako diruz lagun daitekeen aldia urte naturala izango da.

Inguruabarrek urtebetetik gorako gauzatze-epea ezartzea edo diruz lagun daitekeen aldia aldatzea komenigarri egiten duten kasuetan, hala jaso beharko da dirulaguntzen oinarrietan.

Horregatik, udal honek 2026-2028 aldirako Dirulaguntzen Plan Estrategikoa onartzen du; haren artikulua jarraian jasotzen dira.

I. KAPITULUA XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua

Udal honek 2026-2028 aldian dirulaguntzak ezartzean plan estrategiko honetan aurreikusi-takoa beteko du.

2. artikulua

Plan honetan aurreikusitako dirulaguntzak benetan ezartzeko, urte bakoitzeko udal-aurrekontuetan dagozkion aurrekontu-kredituak sartu beharko dira, eta dirulaguntzak emateko oinarri arautzaileak jasotzen dituzten ordenantzak onartu beharko dira.

3. artikulua

Dirulaguntzak ezartzea aurrekontu-egonkortasunaren helburuak betetzearen mende dago; hortaz, onartzen diren aurrekontu-kredituak eta dirulaguntzak emateko oinarri arautzaileak helburu horietara egokituko dira une oro.

Dirulaguntzei buruzko 38/2003 Lege Orokorraren 2.2 artikuluan ezarritakoaren arabera, plan honen eremutik kanpo geratzen dira Iruraiz-Gaunako Udalak beste administrazio publiko batzuei egiten dizkien diru-ekarpenak, horiek jasotzen dituen administrazioaren jardura oro har finantzatzeko. Halaber, ez dira sartzen Iruraiz-Gaunako Udalak, bazkide den aldetik, Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearren bosgarren xedapen gehigarrian aipatzen diren elkarteei kuota arrunt edo berezi gisa egiten dizkien diru-ekarpenak.

4. artikulua

Dirulaguntzen plan estrategikoa onartzeak ez die inolako eskubiderik sortzen balizko onuradunei, eta ezin izango dute kalte-ordainik edo konpentsaziorik eskatu plana bere baldintzetan gauzatzen ez bada.

II. KAPITULUA**ONURADUNAK ETA DIRULAGUNTZAK EZARRIKO DIREN ARLOAK****5. artikulua**

Udalak, deialdi publikoaren bidez edo zuzenean, dirulaguntzak emango dizkie pertsona, elkarte edo erakunde pribatuei, erabilera publikoko edo gizarte-intereseko jarduerak sustatzeko edo toki-eskumenari esleitutako helburu publikoak lortzea bultzatzeko.

6. artikulua

Udalak urtero ezarriko ditu dirulaguntzak honako arlo hauetan:

- Euskara.
- Kultura.
- Natura-ingurunea.
- Hirigintza.
- Gizarte-ongizatea eta garapenerako laguntza.

III. KAPITULUA**EUSKARAREN ARLOKO DIRULAGUNTZAK****7. artikulua**

Euskararen arloan, udalak honako dirulaguntza-ildo hauek ezarriko ditu Plana indarrean dagoen bitartean:

1. Euskara ikasteko dirulaguntzak (barnetegi-araubidean, ikastaro trinkoetan eta abarretan).

Hartzaileak:

Udalerrian erroldatuta dauden pertsonak, baldin eta Eusko Jaurlaritzak homologatutako zentroetan euskara ikasketa arautuen bidez ikasten badute eta, besteak beste, eskatutako bertaratze- eta matrikula-ordainketaren baldintzak egiaztatzen badituzte.

Emateko modua:

Norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

335/480000 partida, «Euskararen sustapena»: 1.550,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

2. Udalaz gaindiko eremuan euskara sustatzen duten erakunde eta elkarteentzako dirulaguntzak:

- Korrika.

Hartzaileak:

Alfabetatze Euskalduntze Koordinakundea (AEK).

Emateko modua: zuzena.

2026ko aurrekontua:

335/481004 partida, «Korrika»: 847,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

— Eusko Ikaskuntza.

Hartzaileak:

Eusko Ikaskuntza - Sociedad de Estudios Vascos, EI-SEV.

Emateko modua: zuzena.

2026ko aurrekontua:

335/481009 partida, «Eusko Ikaskuntza»: 200,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

IV. KAPITULUA KULTURAREN ARLOKO DIRULAGUNTZAK

8. artikulua

— Kultura-kohesioko jardueretarako administrazio-batzarrei emandako dirulaguntza.

Hartzaileak:

Kontzejuetako administrazio-batzarrak.

Emateko modua: norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

943/434001 partida, «Administrazio-batzarrak jaietarako»: 5.125,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

Helburu estrategikoa:

- Udalerriko kultura-sarea babestea, zabaltzea eta sustatzea, inplikaturako eragileen profesionaltasuna bultzatuz eta kultura-sorkuntzari laguntzeko ereduak sendotuz.

— Lanturri Elkarteak.

Hartzaileak:

Lanturri LKE Kultur Elkarteak.

Emateko modua: zuzena.

2026ko aurrekontua:

334/41701 partida, «Lanturri Elkarteak»: 6.900,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

Helburu estrategikoa:

- Herritarren parte-hartzea, dinamizazioa eta udalerriko gizarte-kohesioa sustatzea, Iruraiz-Gaunako kultura-, komunitate- eta auzo-jarduera mantentzen eta bultzatzen laguntzen duten elkarte-ekimenak babestuz.

V. KAPITULUA NATURA-INGURUNEA GARATZEKO DIRULAGUNTZAK

9. artikulua

Ingurumenaren arloan, Udalak honako jarduera-ildo hau ezarriko du plana indarrean dagoen bitartean:

— Administrazio-batzarrei arekak sastrakaz garbitzeko emandako dirulaguntza.

Hartzaileak:

Kontzejuetako administrazio-batzarrak.

Emateko modua: norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

943/43400 partida, «Administrazio-batzarrak, arekak sastrakaz garbitzeko»: 9.000,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

— Ingurumen-helburuak dituzten irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako laguntza

Hartzaileak:

Irabazi-asmorik gabeko erakundeak.

Emateko modua: norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

1721/48190 partida, «Partikularrentzako eta irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako dirulaguntzak»: 500,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

VI. KAPITULUA

LURRALDEAREN ETA HIRIGINTZAREN ARLOKO DIRULAGUNTZAK

10. artikulua

Lurraldearen eta hirigintzaren arloan, udalak honako dirulaguntza-ildo hauek ezarriko ditu plana indarrean dagoen bitartean:

— Administrazio-batzarrei gastu arruntetarako emandako dirulaguntza.

Hartzaileak:

Kontzejuetako administrazio-batzarrak.

Emateko modua: norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

943/43400 partida, «Administrazio-batzarrak gastu arruntetarako»: 41.984,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

— Administrazio-batzarrei kontzejuko eraikin enblematikoak birgaitzeko jarduketetarako eta bestelako birgaitze-obretarako emandako dirulaguntza.

Hartzaileak:

Kontzejuetako administrazio-batzarrak.

Emateko modua: norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

943/734000 partida, «Administrazio-batzarrak obra txikietarako»: 11.799,80 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

VII. KAPITULUA

GIZARTE-ONGIZATEAREN ETA GARAPENERAKO LAGUNTZAREN ARLOKO DIRULAGUNTZAK

11. artikulua

Gizarte-ongizatearen eta garapenerako laguntzen arloan, udalak honako dirulaguntza-ildo hauek ezarriko ditu plana indarrean dagoen bitartean:

— Ehuneko 0,7ko kanpainaren bidez herrialde pobretuen garapenerako laguntzetarako dirulaguntza.

Hartzaileak:

Euskal Lankideen Tokiko Erakundeen Elkarte - Euskal Fondoa.

Emateko modua: zuzena.

2026ko aurrekontua:

231/481001 partida, «Ehuneko 0,7ko kanpaina»: 2.400,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

— Partikularrentzako eta irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako dirulaguntzak.

Hartzaileak:

Partikularrak eta irabazi-asmorik gabeko erakundeak.

Emateko modua: norgehiagoka.

2026ko aurrekontua:

920/481003 partida, «Partikularrentzako eta irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako dirulaguntzak»: 500,00 euro. Hurrengo ekitaldietarako, ekitaldi bakoitzean aurrekontuan jasotakoa.

Helburu estrategikoak:

- Garapenerako nazioarteko lankidetzak-ekimenak sustatzea, babestea eta koordinatzea, bereziki euskal toki-erakundeek eta -instituzioek gauzatutakoak.

- Eskatzailearen edo haren senideen gizarte-bazterketako egoeren edo askatasun-gabetzearen ondorio ekonomikoak arintzea.

VIII. KAPITULUA PLANAREN KONTROLA ETA EBALUAZIOA

12. artikulua

Lehenengoa. Alkateak plan honen betetze-maila kontrolatuko du indarrean dagoen bitartean.

— Dirulaguntza-ildo eta -mota bakoitzari buruzko informazioa: emandako, justifikatutako, uko egindako eta itzultako dirulaguntzak jasoko ditu.

— Helburu espezifikoaren eta horiek lortzeko epearen betetze-maila.

— Eragin nahi izan den errealitatearen gaineko eragina eta ondorioak.

— Ondorioak edo balorazio orokorra.

— Hurrengo dirulaguntzen plan estrategikoa egiteko iradokizunak.

Bigarrena. Ebazpen hau ALHAOn, udaletxeko iragarki-taulan eta udalaren webgunean argitaratuko da